

Andrej Hieng
ČUDEŽNI FELIKS

Avtor: Domen Koščak, G 4. B

Mentorica: Mojca Stare Aljaž, prof.

5.2.2019

Andrej Hieng

- 17.2.1925 Ljubljana
- 1948 – 1952 študij režije
- Delal kot režiser in umetniški vodja v več slovenskih gledališčih ter kot samostojni književnik
- Znana dela: Planota (1961), Gozd in pečina (1966), Čarodej (1976), **Čudežni Feliks (1993)**
- Nagrade:
 - Župančičeva nagrada (1971)
 - Prešernova nagrada za prozni dramski opus (1988)
 - Nagrada kresnik za roman Čudežni Feliks (1994)
- 1995 – izredni član SAZU
- 17.1.2000 Ljubljana

Odlomek

Ime: Feliks Edvard Kalmus.

Rojen, kje, kdaj: Zagreb, 12. marca 1921. (Ergo domneva gospe Kalmus – Missia, da je približno Hedine starosti, ne vzdrži preverjanja).

Status: Sirota. Nezakonski sin Silve Ane Kalmus, umrle 4. junija 1937 zaradi vnetja trebušne slinavke. (Oče anon.)

Šolanje: z odličnim uspehom opravljen šesti razred klasične gimnazije.

Zdravje: šibke, ampak trpežne konstitucije. Nagnjenost k bronhitisom. Včasih tudi h krčem. V otroštvu prebolel morbus Perthes, posledica je komaj opazno pošepavanje.

Študijska nagnjenja: naravoslovje, slikanje, bolje rečeno risanje in prerisavanje. V naravoslovju: ihtologija, sistematika. (Ribožnanstvo.)

Šport: brez interesa. Vozi kolo, plava, kolikor je nujno potrebno. Šolske telovadbe je oproščen.

Videz, posebna znamenja: majhen, morda še v rasti. Debela očala, -5. Žensko oblikovani nohti, velikost čevljev 39. Nos kratek, a obokan. Rdeči lasje in za to starost nenavadno čista, vendar s pegami posuta koža. Hitre kretnje, sunkovita hoja.

Značaj: V načinu introverten, včasih pa nepričakovano povsem odprt; v tem stanju kaže skoraj bolešno željo, da bi ljudem posredoval kako svoje spoznanje. Prijateljstev ne išče in ne sklepa. Brez topline je izbrano vljuden. Rad se izraža v sentencah. Vzkipljiv, često nestrpen. Posebna oblika arogance. Redoljuben. Pedanten.

Premoženje: Brez omembe vrednega premoženja. Zaupan socialnemu skrbstvu, posebno pa naklonjenosti materinega in vsega drugega sorodstva, ki je – glasom poizvedb – popolnoma sposobno nuditi mu finančno in moralno podporo do konca študija.

Takšen bi lahko bil personalni list mladeniča, ki je lepega poletnega dne prispel v Š. in se naselil v graščini Kalmus Missia.

Čudežni Feliks – povzetek

- Smrt Kalmusa, moža Štefanije ter očeta Erne in Hede
- Z družino po smrti ostane Leonid Jurjevič Skobenski, ki je bil Štefanijin ljubimec
- Štefanija deklici pošlje študirat v tujino (Erno v Švico, Hedo v Gradec)
- Po dveh letih se deklici vrneta in opazita spremembo pri Leonidu (preuredil je vrt, opustil je zabave, izdelati je dal portret pokojnega Kalmusa)
- Na graščino pride Kalmusov nečak Feliks Edvard Kalmus, ki je bil zelo inteligenčen najstnik in je opozarjal na prihajajočo vojno
- Na obisk prideta Štefanijina bratranca Egon in Franc, ki Štefaniji povesta, da Leonid pod ceno prodaja Kalmusovo premoženje
- Leonid se vrne iz Gradca povsem raztrgan in poškodovan

Čudežni Feliks – povzetek

- V graščini so zopet vzpostavili telefonsko linijo in nekega dne pokliče Theodor Hirsch, za katerega se izkaže, da je Feliksov oče
- Nenadoma izgine Heda, predvidevajo da je odšla v samostan, zato preverijo preko telefona
- Heda se vrne z žandarjem, ki jo je našel pri Modičevih, brata Modic sta bila vaška posebneža
- Hirsch je prišel na obisk, zatrjeval je, da Feliksa ne namerava vzeti s seboj, po obisku spremeni mnenje
- Kasneje pridejo še pijani motorist Ebner s prijateljskima in Fonzi, ki so ob prihodu razbijali, grozili in uničevali lastnino
- Feliks se je odločil za judovsko identiteto in se je zato z očetom odpravil v Italijo, kjer bo spremljal očeta na njegovih poteh

Analiza

- 28 poglavij
- Dogaja se leta 1937, v veliki hiši blizu nekega trga na Štajerskem
- Napisan je v slovenščini, pogosto pa so uporabljeni tudi drugi jeziki (hrvaščina, nemščina, francoščina)
- Veliko pogovornih in nižjepogovornih besed (koštati, zagvišno, firbec, varžet)
- Na trenutke podoben dokumentarni pripovedi (avtor opisuje Feliksa kot bi pisal njegov personalni list)
- Jezik je ponekod onomatopoetičen (posnemanje naravnih glasov z namenom doseči poseben slušni vtis)
- Pisatelj vključuje svet okusov in vonjav, s tem pa spominja na Marcela Prousta
- V romanu prevladujejo polizobraženci, njihov besednjak pa je visokosten in prežet z besedami iz tujih jezikov (v Feliksovem dnevniku kar 6 jezikov)
- Roman je montaža, saj se v njem pojavijo številna neliterarna besedila (policijsko poročilo, advokatska pisma, brzojavke, telefonska sporočila)

Analiza

- Živost dosega s prepletanjem pripovednih perspektiv, z monologi, notranjim monologom in dialogom
- Monolog je ponekod dolg, skoraj izpoved (ko Feliks Erni pripoveduje o sebi)
- Zaključek je odprt, saj je avtor želel napisati nadaljevanje v obliki potepuškega romana, a ga je prehitela smrt
- Roman je opredeljen kot meščansko-družinski in na trenutke enciklopedični roman
- Spada v obdobje nove romantike (nekateri so v njem odkrili postmodernistične prvine)
- Pobuda za nastanek je tragična zgodba, ki se je zgodila avtorjevim sorodnikom
- Tema je eksistencialna
- Delo poudarja pomen družine – družina ni vedno idealna, vendar pomeni zavetje za njene člane

Vrednotenje

- Obsežen roman, zahteven za branje
- Zgodba vleče k nadaljnjemu branju
- Tudi če biološki starši niso prisotni, je družina lahko popolna
- Posvojenci

Viri in literatura

- https://sl.wikipedia.org/wiki/Andrej_Hieng
- <http://www.sazu.si/clani/andrej-hieng>
- https://sl.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cude%C5%BEni_Feliks
- <https://www.bukla.si/knjigarna/leposlovje/leposlovni-roman/cudezni-feliks.html>
- Ana JESENOVEC in drugi, 2016: Književnost na maturi 2017. Mengeš: ICO

Hvala za pozornost!

VPRAŠANJA?